

**ПРОГРАМА РОЗВИТКУ
КАФЕДРИ ПСИХОЛОГІЇ І СОЦІОЛОГІЇ
ФАКУЛЬТЕТУ ЕКОНОМІКИ І ПРАВА
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
НА 2024 – 2029 РОКИ**

1. Стратегія розвитку кафедри

Освітня, наукова та організаційна діяльність кафедри психології і соціології факультету економіки і права ґрунтується на вимогах чинного законодавства України: Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, положеннях Стратегії розвитку Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця на 2024–2029 роки та нормативних документів Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця.

Метою діяльності кафедри є організація і здійснення на високому рівні освітньої, наукової, методичної та організаційної роботи зі здобувачами вищої освіти, проведення наукових досліджень за профілем кафедри, підготовки кадрів і підвищення їхньої наукової, педагогічної та професійної кваліфікації.

Кафедра психології і соціології факультету економіки і права виконує функції випускової кафедри спеціальності 053 Психологія (галузь знань 05 соціальні та поведінкові науки) за ОПП Психологія бізнесу першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за денною та заочною формами навчання. Науково-педагогічні працівники кафедри викладають обов'язкові та вибіркові освітні компоненти, приймають визначені форми звітності, організують та керують практикою здобувачів, керують курсовими, кваліфікаційними та магістерськими роботами здобувачів, беруть участь у роботі ЕК та виконують інші форми навантаження. Кафедра психології і соціології виконує водночас функції загально-університетської кафедри: науково-педагогічні працівники кафедри викладають ВОК – вільний майнор та навчальні дисципліни соціально-психологічного спрямування (Основи психології, Перша психологічна допомога, Психологія конфлікту та технології переконання, Психологія впливу і брехні, Соціальні проблеми суспільства).

ОПП Психологія бізнесу спеціальності 053 Психологія, що пропонує кафедра психології, користуються популярністю у абітурієнтів. У 2024-2025 н.р. планується провести набір на ОПП Психологія першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за денною та заочною формами навчання.

Для досягнення зазначеної мети кафедра виконує такі завдання:

- організація та здійснення освітнього процесу, навчально-виховної, методичної, наукової роботи в межах, визначених факультетом економіки і права (університетом);
- забезпечення підготовки фахівців відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня відповідно до стандартів вищої освіти;

- розподіл навчальної та інших видів роботи між науково-педагогічними працівниками;
- здійснення наукових досліджень та проведення інноваційної діяльності, визначення кола виконавців кожної наукової теми;
- проведення роботи з підвищення кваліфікації науково-педагогічних та інших працівників;
- щорічне наприкінці навчального року заслуховування, обговорення та оцінювання виконання науково-педагогічними працівниками індивідуальних планів роботи за навчальний рік;
- проведення пошуку грантів на виконання наукових досліджень, в тому числі закордонних, держбюджетних та госпдоговірних тем, готує запити із виконання науково-дослідних робіт;
- організація та проведення семінарів, вебінарів та online-лекцій, науково-методичних семінарів, конференцій з відомими українськими та закордонними фахівцями у галузі психології;
- рецензування дисертаційних робіт та авторефератів.

Роботу кафедри необхідно розвивати за такими напрямками: робота з кадрами та організаційна робота; навчально-методична робота; науково-дослідна робота; міжнародне співробітництво.

2. Освітня діяльність

2.1. Формування та вдосконалення нормативної бази:

- упровадження Національної рамки кваліфікацій;
- розробка освітньо-професійних програм для всіх рівнів вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія та робочих програм навчальних дисциплін з урахуванням вимог Національної рамки кваліфікацій;
- використання об'єктивних процедур розгляду, затвердження, моніторингу й перегляду складових освітньо-професійних програм за участю стейкхолдерів (експертів з числа роботодавців та інших представників ринку праці).

2.2. Забезпечення доступу до вищої освіти та визначення збалансованої структури підготовки фахівців:

- вивчення ринку праці та прогнозування попиту на спеціальність 053 Психологія;
- визначення збалансованої структури й обсягу підготовки фахівців;
- запровадження ефективної системи інформування громадськості щодо можливостей здобуття вищої освіти в університеті;
- розробка бакалаврських та магістерських освітньо-професійних програм, що відповідають вимогам учасників ринку праці;
- виконання державного замовлення та угод на підготовку здобувачів вищої освіти;
- сприяння доступу до вищої освіти соціально вразливих категорій осіб (сироти, інваліди, учасники бойових дій тощо).

2.3. Система забезпечення якості освітнього процесу:

- удосконалення методичного забезпечення різних видів навчальних

занять на основі компетентнісного підходу;

- впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у всі сфери діяльності кафедри та їх подальший розвиток;

- підготовка здобувачів вищої освіти відповідно до вимог ринку праці;

- участь стейкхолдерів у проектуванні та реалізації освітнього процесу;

- розвиток зв'язків та співпраця з випускниками.

- гарантування академічної доброчесності, яка сумісна з процесами забезпечення якості.

- визначення доступних для широкого загалу політики і процедур, що забезпечують втілення стратегії постійного підвищення якості вищої освіти та освітньої діяльності.

- створення системи вимірювання якості освіти відповідно до закону «Про вищу освіту».

- оприлюднення об'єктивної інформації про навчальні можливості, програми, кваліфікації, викладання та оцінювання знань.

- використання самоаналізу діяльності для ефективного забезпечення якості освіти.

- забезпечення публічності інформації.

2.4 Формування та реалізація кадрової політики

- моніторинг якості викладання навчальних дисциплін і виконання наукових досліджень науково-педагогічними працівниками (у тому числі спираючись на сучасні психологічні методи досліджень).

- забезпечення ефективності стажування та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у провідних науково-освітніх центрах.

- удосконалення системи формування педагогічної компетентності молодих викладачів і науковців.

- розробка й удосконалення об'єктивних показників результативності, що характеризують діяльність викладацького складу університету.

- впровадження системи рейтингування на основі об'єктивних показників результативності діяльності викладачів.

- формування сучасного наукового кадрового потенціалу, здатного забезпечити розробку та впровадження інноваційних наукових розробок.

Визначальними принципами навчальної діяльності є:

- релевантність, або орієнтація на сучасні вимоги суспільства і професійні потреби здобувачів освіти;

- активність, або персональна відповідальність здобувачів освіти як активних учасників навчального процесу за свій освітній і професійний розвиток;

- професійне вдосконалення, тобто сталий самостійний професійний розвиток здобувачів освіти протягом усієї освітньої та професійної діяльності;

- інтегративність, тобто взаємозв'язок та взаємозумовленість тем, що вивчаються, як між собою, так і з програмним матеріалом дисциплін професійного блоку навчальних планів;

- розвиток особистості, тобто акцент на особистісному й інтелектуальному розвитку здобувачів освіти;

- формування життєстійкості та резильєнтності у здобувачів освіти.

Принципи формування змісту навчання і впорядкування програмного матеріалу:

- принцип систематичності й послідовності, що забезпечує цілеспрямоване поступове опанування навчального матеріалу;
- принцип ускладнення, який передбачає поетапне ускладнення програмного матеріалу
- принцип формування позитивної мотивації навчання, що передбачає зацікавленість здобувачів освіти як одну з передумов досягнення навчальної мети;
- принцип свідомості й міцності засвоєння, що дозволяє здобувачам освіти творчо використовувати набуті вміння в процесі професійної діяльності;
- принцип професійної орієнтованості навчального матеріалу, дотримання якого сприяє формуванню професійних вмінь здобувачів освіти.

Пріоритетні напрями роботи кафедри визначаються на основі певних цінностей, які сприяють ефективності організації взаємодії суб'єктів навчального процесу.

Цінності кафедри:

- інтернаціоналізація;
- академічна доброчесність;
- професіоналізм;
- толерантність та взаємоповага;
- інноваційність;
- креативність;
- цифрова компетентність.

3. Науково-інноваційна діяльність

3.1 Формування сучасного науково-інноваційного середовища:

- визначення пріоритетних наукових напрямів діяльності;
- формування кадрового наукового потенціалу, здатного забезпечити розробку та впровадження інновацій;
- доведення результатів наукової та науково-технічної діяльності до стану інноваційного продукту з його подальшою комерціалізацією й впровадженням;
- організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти у наукових закладах, на високотехнологічному виробництві, в зарубіжних науково-освітніх центрах;
- надання пріоритету духовно-ціннісним, етико-моральним і світоглядно культурним підходам в організації освітнього й науково-практичного процесів.

3.2 Створення умов для формування сучасного наукового кадрового потенціалу;

- розвиток матеріально-технічної бази освітнього процесу та наукових досліджень, оснащення аудиторій сучасним обладнанням і технічними засобами;
- формування наукового колективу, який забезпечує динамічний розвиток Кафедри як структурного підрозділу освітньо-наукового закладу;

- збільшення частки викладачів, які здійснюють наукову діяльність;
- створення матеріально-технічних умов праці науково-педагогічних працівників відповідно до їх професійних досягнень.

4. Міжнародне співробітництво

- забезпечення реального входження до світового освітнього і наукового простору шляхом інтернаціоналізації, досягнення належного рівня відкритості й прозорості та інституціонального вдосконалення;
- розвиток співпраці в освітній сфері та розробка спільних з європейськими університетами міжнародних освітніх програм та їх акредитація;
- підтримка видань науково-педагогічних працівників, спрямована на їх включення до провідних наукометричних баз;
- стимулювання використання іноземної мови під час проведення навчальних занять, у наукових публікаціях, презентаціях на міжнародних конференціях;
- моніторинг міжнародного ринку науково-дослідних і освітніх послуг;
- збільшення кількості спільних міжнародних курсів та програм;
- збільшення міжнародних обмінів серед викладачів та здобувачів вищої освіти;
- збільшення кількості науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти, направлених на навчання, практику, стажування до закордонних університетів, підприємств, організацій;
- розробка й реалізація інтернаціоналізації освіти і науки як невід'ємної складової стратегічного розвитку;
- запровадження прозорої аналітики, моніторингу та звітності за всіма міжнародними проектами;
- удосконалення моніторингу впровадження результатів міжнародних освітніх і дослідницьких проектів;
- впровадження підготовки бакалаврів і магістрів за програмою «подвійний диплом» спільно з європейськими університетами;
- створення системи двосторонніх освітніх магістерських програм із закордонними партнерами;
- стимулювання міжнародного співробітництва та участь у міжнародних дослідженнях якості освіти, міжнародних рейтингах тощо;
- залучення міжнародних експертів до процесів оцінки якості вищої освіти університету;
- впровадження заохочувальних заходів для підвищення результативності міжнародних проектів (конкурси, рейтинги, номінації);
- забезпечити умови для зростання академічної мобільності викладачів.

5. Організаційна та громадська робота

- 5.1. Реалізація молодіжної політики, розвиток студентського і громадського самоврядування:
- виховання студентської молоді в дусі українського патріотизму і поваги до Конституції та державних символів України, на вшануванні

- національної та загальнолюдської спадщини духовної й матеріальної культури;
- реалізація прав здобувачів вищої освіти відповідно до Закону України «Про вищу освіту»;
 - здійснення систематичного моніторингу запитів здобувачів вищої освіти на основі соціологічних опитувань;
 - стимулювання молодіжних програм та ініціатив студентського самоврядування;
 - ресурсна підтримка розвитку системи студентського самоврядування та наукових товариств студентів;
 - удосконалення діяльності служби довіри, активізація діяльності наукових студентських товариств;
 - підтримка гуманітарних культурно-просвітницьких проектів.

5.2. Формування репутаційного капіталу

- забезпечення позиціонування Університету в національних і міжнародних рейтингах відповідно до його потенціалу;
- розвиток соціального партнерства з іншими вищими навчальними закладами України та Європи;
- участь у духовно-культурному розвитку суспільства, економіки та інноваційного середовища;
- надання громадськості інформації про запропоновані освітні програми, очікувані результати, технології викладання, навчання та оцінювання знань, доступні студентам навчальні можливості;
- оприлюднення неупередженої, об'єктивної та прозорої інформації щодо контингенту здобувачів вищої освіти, відгуків випускників про їх кар'єрну траєкторію;
- формування сучасного науково-інноваційного середовища, що сприяє розробці та впровадженню інновацій, забезпечує високу якість освіти;
- презентації дослідницьких, освітніх, соціально-культурних проектів кафедри;
- проведення знакових для регіону заходів з питань реформування вищої освіти та суспільних програм;
- створення інформаційного поля щодо міжнародної діяльності кафедри.

6. Матеріально-технічна база

Розвиток матеріально-технічної бази навчального процесу та наукових досліджень:

- збереження та зміцнення матеріально-технічної бази кафедри;
- реалізація акредитаційних вимог до матеріально-технічного забезпечення навчального процесу;
- створення лабораторій для проведення наукових досліджень;
- забезпечення вимог охорони праці здобувачів освіти і персоналу.